

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
Південноукраїнський центр професійного розвитку керівників та фахівців
соціальної сфери

РОЗВИТОК КРЕАТИВНОСТІ ЯК РЕСУРСУ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ОСОБИСТОСТІ: ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ

*ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ
04 квітня 2025 року*

ОДЕСА

УДК: 159.953:37.015.3:005.963

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Черненко Наталія Миколаївна - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри освітнього менеджменту та публічного управління.

Соловейчук Олена Максимівна – фахівець Південноукраїнського центру професійного розвитку керівників та фахівців соціономічної сфери.

*Рекомендова вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
(протокол №14 від 24 квітня 2025 р.)*

Рецензенти:

Ольга ЗБАРСЬКА (Olga Zbarskaya) - доктор наук, експерт у галузі креативного потенціалу людини, член академії ACSW, член The Textbook & Academic Authors Association, засновник та президент компанії «OZCREDO», автор книг та підручників.

Осіпова Тетяна Юріївна - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки Університету Ушинського

Розвиток креативності як ресурсу інноваційного потенціалу особистості: психолого-педагогічні аспекти: збірник матеріалів всеукраїнської науково-методичної конференції з міжнародною участю. Одеса : Університет Ушинського, 2025. 511 с.

До збірника ввійшли матеріали всеукраїнської науково-методичної конференції з міжнародною участю, присвяченої різним психолого-педагогічним аспектам інноваційного потенціалу особистості, сучасним методам та формам організації освітнього процесу у закладах освіти різного рівня, розвитку креативного мислення під час підготовки здобувачів у закладах освіти.

Науковці висвітлюють питання щодо сучасних форм і методів розвитку креативності як ресурсу інноваційного потенціалу особистості.

Відповідальність за зміст матеріалів несуть їх автори.

також значення творчості для розвитку особистості в умовах сучасної освіти (<https://oaji.net/articles/2018/2792-1552324576.pdf>)

9. Ayres, A. J. (2005). *Sensory Integration and the Child: Understanding Hidden Sensory Challenges*. Los Angeles: Western Psychological Services.

10. Doidge, N. (2007). *The Brain That Changes Itself*. New York: Viking.

11. Jonassen, D. H. (2011). *Learning to Solve Problems: A Handbook for Designing Problem-Solving Learning Environments*. Routledge.

12. Stapp, H. P. (2009). *Mind, Matter and Quantum Mechanics*. Springer.

ГРОШОВЕНКО Ольга Петрівна

РОЗВИТОК ТВОРЧОГО МИСЛЕННЯ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ЗАСОБАМИ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Сучасна система освіти висуває нові вимоги до професійної компетентності вчителя початкової школи. Однією з ключових складових цієї компетентності є творче мислення, яке дозволяє педагогу ефективно розв'язувати педагогічні завдання, знаходити нестандартні підходи до навчання та виховання молодших школярів. Реформування початкової освіти в Україні, зокрема впровадження концепції «Нова українська школа», передбачає формування в учнів ключових компетентностей, серед яких – творчість та креативність. У зв'язку з цим, виникає необхідність підготовки вчителів, здатних ефективно розвивати творче мислення молодших школярів.

Мета статті. Виявити ефективні методи та прийоми розвитку творчого мислення майбутніх вчителів початкової школи засобами інноваційних технологій.

Вітчизняні науковці, такі як О.Пехота, О.Локшина, І.Дичківська та ін. досліджують можливості використання інноваційних технологій у процесі фахової підготовки майбутніх педагогів [1; 2; 3]. Зарубіжні дослідники, зокрема Е. де Боно, Д.Гілфорд, Дж.Рензуллі, розглядають творче мислення як ключову складову успішної професійної діяльності [4; 5; 6].

Результати емпіричного дослідження розвитку креативності майбутніх учителів початкової школи підтверджують той факт, що рівень розвитку творчого мислення студентів спеціальності «Початкова освіта» є недостатнім. Аналіз результатів діагностичних методик (тест Торренса, методика «Незакінчені малюнки») показав, що студенти мають труднощі з генеруванням оригінальних ідей, гнучкістю мислення та здатністю до творчої уяви. Студенти часто використовують шаблонні рішення, не виявляючи здатності до створення нових, нестандартних ідей, мають труднощі з переключенням між різними способами мислення, їм складно адаптуватися до

нових ситуацій. Майбутні учителі у більшості випадків (37%) відчують труднощі з візуалізацією образів, створенням фантастичних історій та розробкою нестандартних малюнків. У здобувачів освіти спостерігається низький рівень зацікавленості у творчій діяльності, вони не завжди готові до експериментів та пошуку нових рішень

Результати дослідження підкреслюють необхідність впровадження інноваційних технологій у процес фахової підготовки майбутніх учителів початкової школи. Це дозволить:

- ✓ активізувати творче мислення студентів;
- ✓ розвинути їхню здатність до генерування оригінальних ідей;
- ✓ сформуванати навички нестандартного мислення;
- ✓ підвищити мотивацію до творчої діяльності.

Отже, формуванню творчого мислення мабцітніх учителів початкової ланки освіти сприятиме: включення до навчальних програм інтерактивних методів навчання, таких як мозковий штурм, метод проєктів, кейс-методи, використання технологій критичного мислення, наприклад, метод "Шість капелюхів мислення", метод "SWOT-аналізу", астосування технологій розвитку творчої уяви, наприклад, метод "Синектика", метод "Тріз", організація творчих конкурсів, виставок, майстер-класів, створення сприятливого творчого середовища, де студенти зможуть вільно висловлювати свої ідеї та експериментувати.

Впровадження цих рекомендацій сприятиме підвищенню рівня розвитку творчого мислення майбутніх учителів початкової школи, що позитивно вплине на якість їхньої професійної діяльності.

Інноваційні технології, такі як проєктна діяльність, кейс-метод, технології критичного мислення, інтерактивні методи навчання, сприяють розвитку творчого мислення майбутніх вчителів початкової школи. Застосування інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) дозволяє створювати навчальні ситуації, які стимулюють творчу активність студентів. Використання хмарних технологій, веб-квестів, блогів, вікі-сторінок сприяє розвитку креативності та нестандартного мислення.

Впровадження у навчальний процес педагогічних спеціальностей інноваційних технологій, сприяє розвитку творчого мислення. В

Інноваційні технології є ефективним засобом розвитку творчого мислення майбутніх вчителів початкової школи. Необхідно продовжувати дослідження можливостей використання інноваційних технологій у процесі фахової підготовки педагогів.

Перспективним напрямом досліджень є розробка та апробація навчальних програм, спрямованих на розвиток творчого мислення майбутніх вчителів початкової школи.

Список використаних джерел:

1. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: навч. посіб. Київ: Академвидав, 2012. 352 с.
2. Локшина О. І. Модернізація змісту загальної освіти: тенденції та перспективи. Педагогіка і психологія. 2002. № 1. С. 57–64.
3. Пехота О. М. Інноваційні технології навчання: сутність та класифікація. Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Педагогіка. 2007. № 3. С. 136–142.
4. De Bono E. Six thinking hats. Boston: Little, Brown, 1985. 240 p.
5. Guilford J. P. The nature of human intelligence. New York: McGraw-Hill, 1967. 538 p.
6. Renzulli J. S. The schoolwide enrichment model: A comprehensive plan for educational excellence. Mansfield Center: Creative Learning Press, 1997. 256 p.

ГУМЕНЮК Ярослав Олександрович

РОЛЬ РОЗВИТКУ КРЕАТИВНОСТІ В КОНТЕКСТІ ВИВЧЕННЯ ФУНДАМЕНТАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

У сучасному освітньому процесі, де акцент часто робиться на засвоєнні великого обсягу інформації та відтворенні вже відомих фактів, нерідко недооцінюється важливість розвитку креативності, особливо в контексті вивчення фундаментальних дисциплін. Може здаватися, що такі предмети, як математика, фізика, хімія чи біологія, з їхніми чіткими законами, формулами та усталеними теоріями, не залишають простору для творчості. Проте, насправді, саме розвиток креативного мислення відіграє ключову роль у глибокому розумінні цих дисциплін, стимулює науковий прогрес та готує майбутніх фахівців до розв'язання складних, нетипових завдань.

Що ж означає креативність у контексті вивчення фундаментальних наук? Це не лише здатність генерувати оригінальні ідеї, хоча це, безумовно, важливий аспект. Креативність у цьому випадку включає в себе:

* Здатність бачити проблему з різних точок зору: Замість того, щоб сприймати інформацію як догму, креативний підхід заохочує студентів ставити запитання, сумніватися в очевидному та шукати альтернативні інтерпретації.

* Встановлення неочікуваних зв'язків: Фундаментальні науки часто здаються розрізненими наборами фактів та принципів. Креативне мислення допомагає знаходити приховані зв'язки між різними концепціями, об'єднувати їх у цілісну картину та бачити глибинну логіку предмету.

* Генерування нових гіпотез та підходів: Навіть у добре вивчених областях науки завжди залишаються відкриті питання та нерозв'язані проблеми.

BULGAKOVA Olena The Influence Of Emotions On The Development Of Creativity In Students	58
БУДЯЧЕНКО Владислав Сергійович, ТОДОРОВА Валентина Георгіївна Удосконалення фізичної та функціональної підготовленості жінок 40-50 років на основі використання індивідуалізованих засобів фітнес-тренінгу	61
БУРДЯК Віра Іванівна Креативність як атрибут особистості студента	63
ВАШУЛЕНКО Микола Самійлович Теоретичні засади обґрунтування побудови сучасного початкового курсу української мови	67
ВІЦУКАЄВА Катерина Михайлівна Деякі аспекти розвитку креативності майбутніх соціальних працівників	70
ГАЛІЦАН Ольга Анатоліївна Педагогічна креативність у сучасному освітньому дискурсі	72
ГАСЮК Ігор Леонідович Методичні прийоми креативного мислення в процесі розробки управлінського рішення на етапі цілепокладання	74
ГЕРАСИМОВА Інна Володимирівна Вплив креативності на рівень досягнень особистості	78
ГЕРАСИМОВА Наталія Євгеніївна Творчість як показник креативності особистості	81
ГИНДА Оксана Миколаївна Креативне мислення в діяльності військового керівника	84
ГНЕЗДІЛОВА Кіра Миколаївна Розвиток креативності педагога як засіб подолання невизначеності	86
HORLOVA Olena Kairodynamics Of The Creative Process	89
ГРИГОР'ЄВА Світлана Вікторівна Розвиток творчого потенціалу через усвідомлення багатоваріантності мислення в освітньому процесі	91
ГРОШОВЕНКО Ольга Петрівна Розвиток творчого мислення майбутнього вчителя початкової школи засобами інноваційних технологій	95
ГУМЕНЮК Ярослав Олександрович Роль розвитку креативності в контексті вивчення фундаментальних дисциплін	97
ДАРМАНСЬКА Ірина Миколаївна Креативне мислення в системі правової підготовки майбутніх педагогів	99
ДАШКОВА Вікторія Вікторівна Розвиток креативного мислення іноземних студентів на заняттях української мови як іноземної	103
ДЕЛІЧЕБАН Людмила Васиївна Креативність у фізичному вихованні	109
ДЕРЕВ'ЯНКО Сергій Миронович, МАТВІЄНКІВ Світлана Миколаївна Формування у здобувачів аналітико-прогностичних знань і вмінь дослідження політичних процесів засобами креативного мислення	111
ДІХТЯРЕНКО Станіслава Вадимівна Розвиток креативності у дітей дошкільного віку в процесі експериментально-дослідницької діяльності	114